

MAGYAR NYELVI FELADATLAP

a 4. évfolyamosok számára

2024. január 30. 14:00 óra

Időtartam: 45 perc

NÉV: _____

SZÜLETÉSI ÉV: HÓ: NAP:

Fontos tudnivalók

Tollal dolgozz, és ügyelj a külalakra!

A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatod meg.

Az utolsó (10.) feladatra legalább 10–15 percet szánj!

Ha megoldásod ellenőrzésekor észreveszed, hogy hibáztál, a végső választ egyértelműen jelöld meg, a hibásat húzd át!

Jó munkát kívánunk!

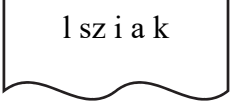
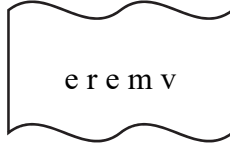

---

1. **Számzással állítsd** betűrendbe soronként a megadott szavakat!

- a) udvaronc   boszorkány   tündér   sárkány   király
- b) kukorica   kivi   karalábé   káposzta   krumpli
- c) szekrény   kanapé   fotel   könyvszekrény   szék
- d) nárcisz   nefelejcs   napraforgó   muskátli   margaréta

a	
b	
c	
d	

2. **Alkoss** szavakat a megadott betűkből a kérdőszavak segítségével! Minden betűt csak egyszer használj fel egy-egy szóban! A válaszokhoz minden betűt fel kell használnod.

- a) Mit csinál?..... Mi? .....
- b) Milyen? ..... Mi? .....
- c) Mit csinál? ..... Milyen? .....
- d) Mit csinál? ..... Mi? .....

a	
b	
c	
d	

3.	<p>Hány kisbetűt kell nagybetűre javítani a szövegben?</p> <p>magyarország európa középső részén található a duna és a tiszta folyók mentén. az ország fővárosa budapest. a várost kétfelé osztja a duna. az ország legnagyobb tava a balaton. tihany a balaton ékessége.</p> <p>a) Írd a vonalra a nagybetűk számát! .....</p> <p>b) Írd le a vonalra az alábbiak közül az ly-os szavakat!</p> <p>ha.....lékony, za.....os, fá.....dalmas, gömbö.....ű, ba.....uszos, ...eges,</p> <p>bűbá.....os, he.....telen, i.....edős, szabá.....os</p> <p>.....</p> <p>Írd le a megadott szavakat az összes lehetséges helyen elválasztva!</p> <p>c) szemüveges ..... d) gallyazás .....</p>	<table border="1"> <tbody> <tr><td>a</td><td></td></tr> <tr><td>b</td><td></td></tr> <tr><td>c</td><td></td></tr> <tr><td>d</td><td></td></tr> </tbody> </table>	a		b		c		d											
a																				
b																				
c																				
d																				
4.	<p>A megadott példáknek megfelelően írd a pontvonalra a szópárok hiányzó tagját!</p> <p>a) szöveg – mondat szó – .....</p> <p>b) ebihal – béka ..... – felnőtt</p> <p>c) Emese – ember Morzsa – .....</p> <p>d) könyv – lap ..... – kilincs</p>	<table border="1"> <tbody> <tr><td>a</td><td></td></tr> <tr><td>b</td><td></td></tr> <tr><td>c</td><td></td></tr> <tr><td>d</td><td></td></tr> </tbody> </table>	a		b		c		d											
a																				
b																				
c																				
d																				
5.	<p>Egészítsd ki a négytagú szavakat! Írd a pontvonalra az összetett szavakból hiányzó szótagokat a megadott szótagkártyák felhasználásával! Egy szótagkártyát csak egyszer lehet használni. Több szótagkártya van, mint amennyire szükség van.</p> <p>a) ab - ..... - ..... - lö</p> <p>b) ba - ..... - ..... - pó</p> <p>c) ke - ..... - ..... - zsa</p> <p>d) ta - ..... - ..... - nő</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 5px;">lak</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 5px;">ní</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 5px;">nyér</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 5px;">ta</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 5px;">tör</td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 5px;">mor</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 5px;">lett</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 5px;">tó</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 5px;">ci</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 5px;">ró</td> </tr> </tbody> </table>	lak	ní	nyér	ta	tör	mor	lett	tó	ci	ró	<table border="1"> <tbody> <tr><td>a</td><td></td></tr> <tr><td>b</td><td></td></tr> <tr><td>c</td><td></td></tr> <tr><td>d</td><td></td></tr> </tbody> </table>	a		b		c		d	
lak	ní	nyér	ta	tör																
mor	lett	tó	ci	ró																
a																				
b																				
c																				
d																				

6. **Olvasd el** figyelmesen az állatokról szóló ismeretterjesztő szövegeket! **Oldd meg** a hozzájuk kapcsolódó feladatokat!

A **delfin** a fogascetek közé tartozó egyes vízi emlősállatok összefoglaló neve. A delfinek halakkal táplálkoznak. Különleges képességük, hogy a visszhang alapján tájékozódnak.

Megközelítőleg 30–40 egyedből álló csoportokban élnek. A tagok jól ismerik egymást, jól összehangoltan vadásznak. Testük hossza fajonként változó, 1 m 20 cm – 9 m 80 cm között mozog. A legkisebb delfinfajok testtömege 40 kg, a legnagyobbaké 7 és fél tonna is lehet.

Társas lények, szívesen játszanak az emberrel is, ezért a legkedveltebb állatok közé tartoznak. A delfin ragadozó állat, halakkal táplálkozik.

Értelmi képességei kiemelkedőek: gyakran hasonlítják őket a csimpánzokhoz vagy az emberekhez is.

A delfin évente egyszer ellik. 10–12 hónapos vemhesség után egyetlen borjút hoz a világra. A barna delfinek még ennél is ritkábban, 3–4 évente adnak életet egyetlen utódjuknak. A delfin a víz alatt hozza világra a kicsinyét. A szoptatás a víz alatt történik. A delfin teje rendkívül zsíros és tápláló.

A delfineknek átlagosan 80–100 maradandó foguk van, melyek egymásba illeszkednek. Egy delfin életkorát – a fa évgyűrűihez hasonlóan – a félbevágott fog növekedési gyűrűiből lehet meghatározni.

A delfinek emlősállatként vízben élnek, de rendszeresen fel kell jönniük a felszínre levegőt venni. Fajonként változó, hogy mennyi ideig tudnak a víz alatt maradni. Légzőnyílásuk fejük középső részén található.

A **bálna** régi elnevezése cet vagy cethal. A bálnák nagytermetű állatok. Testhosszuk kifejlett korukban fajtól függően 1 m 20 cm – 30 m, tömegük 30 kg és 180 ezer kilogramm között változhat. A kék bálna a legnagyobb méretű cetfaj.

A bálnák szárazföldi emlősöktől származnak. Mint minden emlős, ők is tüdővel lélegeznek, melegvérűek. Utódjaikat nem szoptatják, hanem a szájukba fröcskölük az anyatejet.

Alakjuk áramvonalas, a halakéhoz hasonló. Mellső végtagjaik uszonyokká alakultak át, hátsó végtagjaikat elveszítették. Nincs szőrzetük. Kicsinyüket bálnaborjúnak nevezik.

A legtöbb bálna a nyarat a sarkvidékek hideg tengerein tölti. A legfőbb táplálékuk az apró, rákszerű élőlények. A tél közeledtével a bálnák elhagyják sarki élőhelyüket, s az Atlanti-óceán trópusi vizeire úsznak, hogy világra hozzák borjaikat. Vándorlás közben nem táplálkoznak, így útközben akár testtömegük felét is elveszíthetik.

A nőstények 4 és 11 éves koruk között már elérik az ivarérettséget. Egyéves vemhességi időszak után hozzák világra utódjukat.

a	
b	
c	
d	
e	
f	
g	

a) **Döntsd el** az alábbi állításokról, hogy igazak vagy hamisak!

Karikázd be az állítások után lévő megfelelő betűt!

1. A delfinek növényevő állatok.	I	H
2. A bálnák a sarki élőhelyükön hozzák világra borjaikat.	I	H
3. A delfinek a víz alatt szoptatják kicsinyeiket.	I	H
4. A bálna emlősállat, tehát testét szőr borítja.	I	H

Töltsd ki a táblázatot az olvasottak alapján!

<i>Delfin</i>		<i>Bálna</i>
	b) A legnagyobb példányok hossza	
	c) A legkisebb egyedek tömege	
	d) Táplálékuk	
	e) Vemhességi idejük	

Válaszolj röviden a kérdésekre a szöveg alapján!

f) Hogyan táplálják kicsinyeiket a bálnák?

.....

g) Mi alapján tájékozódnak a delfinek?

.....

7.	<p>Válaszd ki a megadott szavak közül azt, amelyikre mind a három állítás igaz! Karikázd be a megfelelő szót!</p> <p>a) <i>felesleges</i> <i>rengeteg</i> <i>muszáj</i> <i>hanyagol</i></p> <p>Nem a „mellőz” rokon értelmű párja. Nem a „szükséges” ellentétes jelentésű párja. Nem két szótagból álló szó.</p> <p>b) <i>tehetséges</i> <i>kastélyba</i> <i>tengerpart</i> <i>villában</i></p> <p>Nem összetett szó. Nem a „Hol?” kérdésre válaszol. Nem a kiejtéstől eltérő írásmódú szó.</p> <p>c) <i>üreg</i> <i>ürügy</i> <i>üröm</i> <i>ürge</i></p> <p>Nem gyógynövény. Nem mélyedés a földben. Nem mezei állat.</p> <p>d) <i>szellő</i> <i>Szellő</i> <i>szeletel</i> <i>Szeged</i></p> <p>Nem földrajzi név. Nem ember vagy állat neve. Nem a „Mi?” kérdésre válaszoló szó.</p>	<table border="1"> <tr><td>a</td><td></td></tr> <tr><td>b</td><td></td></tr> <tr><td>c</td><td></td></tr> <tr><td>d</td><td></td></tr> </table>	a		b		c		d	
a										
b										
c										
d										
8.	<p>Az alábbi szólások, közmondások két-két szavában összekeveredtek a betűk. Állítsd megfelelő sorrendbe a betűket, és írd le helyesen a szólásokat, közmondásokat a pontvonalra!</p> <p>a) Bolond kuóllyb bolond lész fűj. .....</p> <p>b) Krészet ad, aki nogyasr ad. .....</p> <p>c) Nem mind nyara, ami fkilény. .....</p> <p>d) Senki nem tud bkiniúj a sjáat bőréből. .....</p>	<table border="1"> <tr><td>a</td><td></td></tr> <tr><td>b</td><td></td></tr> <tr><td>c</td><td></td></tr> <tr><td>d</td><td></td></tr> </table>	a		b		c		d	
a										
b										
c										
d										

9. **Egészítsd ki** a mondatokat a megadott szavak közül az odailóval!
Minden szót csak egyszer használhatsz.

mivel   de   vagy   hogy   pedig

- a) Meglátogatom a barátomat, ... van egy kis időm.
- b) Meglátogatom a barátomat, ... anyukámmal elmegyek a boltba.
- c) Meglátogatom a barátomat, ... megbeszéljük a tanulnivalót.
- d) Meglátogatom a barátomat, ... nem maradok sokáig nála.

a	
b	
c	
d	

10. **Írj** 6–8 mondatos mesét! **Válassz** ki három mesehőst a felsoroltak közül, akik szerepelnek majd a mesédben! Természetesen még lehetnek mások is benne.
Amennyiben nem szerepel a megadottak közül három szereplő a mesédben, akkor a tartalmi részre nem jár pont. (Javasoljuk, hogy húzd alá a kiválasztott szereplőket, nehogy kifelejtse valamelyiket!) **Adj címet a mesédnek!**

tündér   sárkány   szegény legény   törpe

Figyelem! A 3 mondatnál rövidebb fogalmazás nem értékelhető. Ha a fogalmazás nem éri el a 6 mondatot, az jelentős pontlevonással jár.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

a	
b	
c	
d	
e	

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....